

Handlingsplan for urbant landbruk i Trøndelag

- Hvorfor urbant landbruk? Hva er urbant landbruk?
- Hvordan utvikle dette videre i Trøndelag?

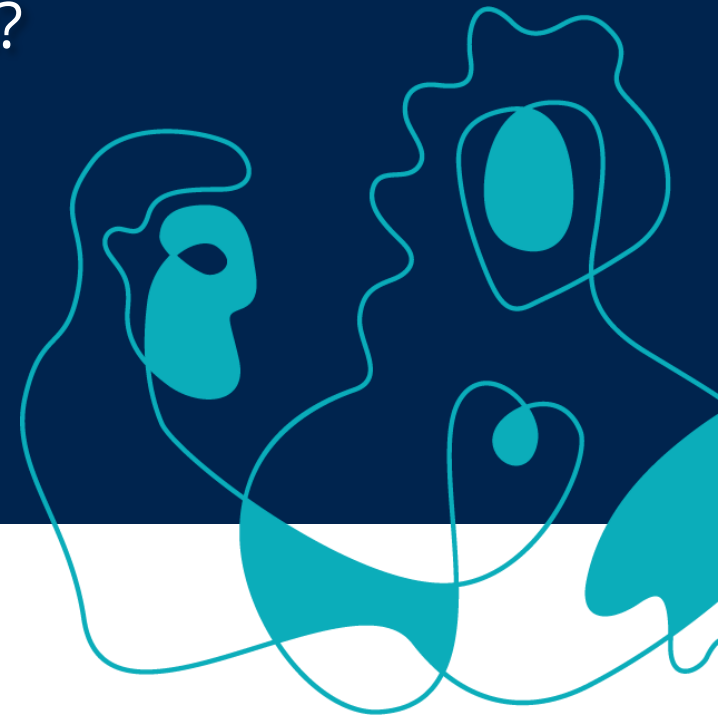
Digital møteplass 4.oktober 2024

Liv Gystad og Gunhild Halvorsen

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Hvorfor urbant landbruk?

Tid preget av utfordringer: klimaendringer, krig og urbanisering

Andelen som bor i tettsteder/byer i Norge: 83% i 2024
(www.ssb.no/befsett)

Viktige oppgaver framover:

- Sikre mattrygghet og bærekraftig matproduksjon
- Bevare miljøet og verne om matjorda
- Sørge for sosial inkludering og bedre folkehelse
- Skape lokale arbeidsplasser og økonomisk utvikling

Et godt virkemiddel i møte med disse utfordringene.

Dyrk byer og tettsteder

Nasjonal strategi for urbant landbruk

Urbant landbruk – en viktig nasjonal satsing

Forankring i 7 departement

FNs bærekraftsmål – urbant landbruk lokal forankring – bidra til at vi når målene

Hovedmål: legge til rette for urbant landbruk i byer og tettsteder

- Bærekraftig by- og stedsutvikling
- Økt kunnskap om bærekraftig matproduksjon
- Økt bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling

Forventninger til Statsforvalteren

Forventninger til kommunene

[Urbant landbruk - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/tema/urbant-landbruk)

Hva er urbant landbruk?

- Vid forståelse av begrepet – aktiviteter og geografi, private og offentlige
- Aktiviteter knyttet til dyrking og husdyrhold
- Aktiviteter som kombinerer flere formål – matproduksjon, næringsutvikling, sosiale møteplasser, folkehelse, integrering
- Aktivitetene er gjerne bedre integrert i byen/tettstedet enn annet landbruk
 - Forretningsmodell som drar nytte av nærheten til byen (andelslandbruk, lokalmat produksjon, landbruksbasert reiseliv, pedagogiske tilbud for barn og unge)
 - Ikke-kommersiell hagedyrking med sosialt eller pedagogisk formål (parselhager, skolehager, felleshager)

Hvordan utvikle urbant landbruk videre i Trøndelag?

Handlingsplan for urbant landbruk i Trøndelag 2024 - 2028

Utarbeidet i samarbeid med:

- Bybonden, Trøndelag Bondelag, Voll gård, Grønt kompetansesenter Mære-Skjetlein, Nord universitet
- Trondheim kommune, Orkland, Steinkjer, Levanger, Verdal, Namsos, Stjørdal, Malvik, m.fl
- Flere avdelinger hos SF: landbruk, oppvekst, helse, reindrift, miljø + areal

Formål:

- Fremme mer dyrking i byer og tettsteder i fylket
- Involvere flere inn i hagebruk, landbruk og matproduksjon
- Synliggjøre potensialet som ligger i urbant landbruk
- Vise at urbant landbruk kan være et effektivt verktøy for å nå mål på en rekke samfunnsområder
- Skape engasjement, motivere til felles innsats, inspirere til nye prosjekt og initiativ

Hvordan utvikle dette videre i Trøndelag?

Bevisstgjøring, forankring og arealplanlegging

Samarbeid på tvers av fag og sektorer

Tilgjengeliggjøre areal for dyrking

Nettverk i kommunene – erfaringsutveksling og inspirasjon

Seminar/webinar, kurs, workshops

Stimulere til nye dyrkingsprosjekt

Stimulere til flere skolehager

Ressurser, verktøy, veiledning

Figur 1 illustrerer hvordan urbant landbruk kan gi måloppnåelse på en rekke samfunnsområder.⁶